

लोकसभा / विधानसभेच्या सार्वत्रिक / पोटनिवडणूकीसंबंधी
नियुक्त केलेल्या अधिकारी / कर्मचारी यांना पारिश्रमिक /
मानधन, अतिकालिक भत्ता / निवडणूक भत्ता इ. देणेबाबत -
सुधारित दर.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : बीयुडी-२०२५/प्र.क्र.१४०/२५/का.-३३ (नि.-३),

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २४.११.२०२५

- वाचा :-**
- १) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीईएल-२०२४/प्र.क्र.१२७/२४/३३,
दि.१८.०४.२०२४.
  - २) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीईएल-२०२४/प्र.क्र.६२५/२४/३३(३),
दि.०१.०७.२०२४.
  - ३) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीईएल-२०२४/प्र.क्र.७०७/२४/३३,
दि.१६.०७.२०२४.
  - ४) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीईएल-२०२४/प्र.क्र.४५/२४/३३(नि.३)(३),
दि.१६.०१.२०२५.
  - ५) भारत निवडणूक आयोगाचे पत्र क्र.४६४/INST/EPS/२०२५/Remuneration & TA/DA,
दि.०८.०८.२०२५.
  - ६) भारत निवडणूक आयोगाचे पत्र क्र.४६४/INST/EPS/२०२५/Honorarium, दि.०८.०८.२०२५.

प्रस्तावना :-

भारत निवडणूक आयोगाच्या अखत्यारितीत लोकसभा/विधानसभा सार्वत्रिक/पोट निवडणूकांच्या कामासाठी नियुक्त करण्यात येणा-या अधिकारी/कर्मचारी यांना द्यावयाचे पारिश्रमिक / मानधन, अतिकालिक भत्ता / निवडणूक भत्ता इत्यादींचे दर शासनाच्या संदर्भाधीन क्र.१ ते ४ येथील शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेले आहेत. भारत निवडणूक आयोगाने त्यांचे संदर्भाधीन क्र.५ व ६ येथील दि.०८.०८.२०२५ रोजीच्या पत्रांन्वये निवडणूक कर्तव्यार्थ नियुक्त करावयाच्या अधिकारी/कर्मचारी यांना द्यावयाचे पारिश्रमिक / मानधन, अतिकालिक भत्ता / निवडणूक भत्ता इ. दरांमध्ये सुधारणा करण्याबाबत निर्देश दिले आहेत. भारत निवडणूक आयोगाच्या सदर पत्रातील सूचनांना अनुसरून भारत निवडणूक आयोगाच्या अखत्यारितीतील राज्यातील आगामी लोकसभा/विधानसभा निवडणूकांच्या कर्तव्यार्थ नियुक्त करण्यात येणा-या निवडणूक अधिकारी/कर्मचारी यांना द्यावयाचे पारिश्रमिक / मानधन, अतिकालिक भत्ता / निवडणूक भत्ता इत्यादींच्या अनुषंगाने सुधारणा करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते. त्यानुसार पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

भारत निवडणूक आयोगाच्या पत्र क्र.४६४/INST/EPS/२०२५/Remuneration & TA/DA, दि.०८.०८.२०२५ व पत्र क्र.४६४/INST/EPS/२०२५/Honorarium, दि.०८.०८.२०२५ अन्वये देण्यात आलेल्या सूचनांना अनुसरून भारत निवडणूक आयोगाच्या अखत्यारितीतील महाराष्ट्र राज्यातील आगामी लोकसभा/विधानसभा सार्वत्रिक/पोट निवडणूकांच्या कामासाठी नियुक्त करण्यात येणारे अधिकारी/कर्मचारी यांना द्यावयाचे पारिश्रमिक / मानधन, अतिकालिक भत्ता / निवडणूक भत्ता इत्यादीबाबत पुढीलप्रमाणे सुधारित दर मंजूर करण्याचा निर्णय घेण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	अधिकारी व कर्मचारी यांचे पदनाम	विद्यमान दर	सुधारित दर
निवडणूक भत्ता			
१	क्षेत्रीय दंडाधिकारी (क्षेत्रीय अधिकारी व्यतिरिक्त तैनात असल्यास)	रु.१५००/- (एकत्रित एकदा)	यापूर्वी नमूद केल्याप्रमाणे रु.१५००/- (एकत्रित एकदा)
२	मतदान केंद्राध्यक्ष / मतमोजणी पर्यवेक्षक	रु.३५०/- (प्रत्येक दिवसाकरीता किंवा दिवसाच्या भागाकरीता)	रु.५००/- (प्रत्येक दिवसाकरीता किंवा दिवसाच्या भागाकरीता किंवा रु.२०००/- एकत्रित एकदा)
३	मतदान अधिकारी	रु.२५०/- (प्रत्येक दिवसाकरीता किंवा दिवसाच्या भागाकरीता)	रु.४००/- (प्रत्येक दिवसाकरीता किंवा दिवसाच्या भागाकरीता किंवा रु.१६००/- एकत्रित एकदा)
४	मतमोजणी सहायक	रु.२५०/- (प्रत्येक दिवसाकरीता किंवा दिवसाच्या भागाकरीता)	रु.४५०/- (प्रत्येक दिवसाकरीता किंवा दिवसाच्या भागाकरीता किंवा रु.१३५०/- एकत्रित एकदा)
५	चतुर्थश्रेणी कर्मचारी (ईव्हीएम मशिन्सचे कमिश्निंग, मतदानपथके रवाना करणे, मतदान साहित्य व मतमोजणी इत्यादी कामाकरिता नियुक्त केलेले)	रु.२००/- (प्रत्येक दिवसाकरीता किंवा दिवसाच्या भागाकरीता)	रु.३५०/- (प्रत्येक दिवसाकरीता किंवा दिवसाच्या भागाकरीता किंवा रु.१४००/- एकत्रित एकदा)
६	चतुर्थश्रेणी कर्मचारी (कॉल सेंटर / नियंत्रण कक्ष याकरिता नियुक्त केलेले)		रु.१०००/- (एकत्रित एकदा)
७	फिरते व्हिडीओ पथक, व्हिडीओ निरीक्षण पथक, लेखा पथक, नियंत्रण कक्ष व कॉल सेंटर मधील कर्मचारी, प्रसार माध्यमांना प्रमाणपत्र देणारी व देखरेख करणारी यंत्रणा, फिरते पथक, स्थिर देखरेख पथक (Static Surveillance Team), खर्च नियंत्रण सेल	वर्ग-१ / वर्ग-२ रु.१२००/- (एकत्रित एकदा) वर्ग-३ रु.१०००/- (एकत्रित एकदा)	वर्ग-१ / वर्ग-२ रु.३०००/- (एकत्रित एकदा) वर्ग-३ रु.२०००/- (एकत्रित एकदा)
८	आयकर निरीक्षक	रु.१२००/- (एकत्रित एकदा)	रु.३०००/- (एकत्रित एकदा)
९	सूक्ष्म निरीक्षक	रु.१०००/- (एकत्रित एकदा)	रु.२०००/- (एकत्रित एकदा)
आहारभत्ता			
१	मतदान केंद्र / मतमोजणी केंद्रावर निवडणूक कर्तव्यार्थ नियुक्त	भोजनाची पाकिटे किंवा प्रत्येक दिवसाकरीता रु.१५०/- किंवा	भोजनाची पाकिटे किंवा प्रत्येक दिवसाकरीता रु.५००/- किंवा

अ.क्र.	अधिकारी व कर्मचारी यांचे पदनाम	विद्यमान दर	सुधारित दर
	अधिकारी / कर्मचारी यांच्यासहीत पोलीस अधिकारी / कर्मचारी, मोबाईल पथके, होमगार्ड, वनरक्षक दल, ग्रामरक्षक दल, एनसीसी कॅडेट्स, माजी सैनिक, स्वयंसेवक यांचे करीता भोजनाची पाकिटे किंवा सौम्य आहार	दिवसाच्या भागाकरीता	दिवसाच्या भागाकरीता
TA/DA			
१	निवडणूक कर्तव्यार्थ नियुक्त अधिकारी / कर्मचारी	१००% प्रवास भत्ता / दैनिक भत्ता रक्कम (TA/DA) पद्धत-१ : TA/DA च्या १००% रक्कम एकतर निवडणूक कर्तव्य पूर्ण केल्याच्या २४ तासांच्या आत किंवा आगाऊ. पद्धत-२ : TA/DA च्या ८०% रक्कम आगाऊ आणि २०% रक्कम निवडणूक पूर्ण झाल्यानंतर ३० दिवसांच्या आत	यापूर्वी नमूद केल्याप्रमाणे १००% प्रवास भत्ता / दैनिक भत्ता रक्कम (TA/DA) पद्धत-१ : TA/DA च्या १००% रक्कम एकतर निवडणूक कर्तव्य पूर्ण केल्याच्या २४ तासांच्या आत किंवा आगाऊ. पद्धत-२ : TA/DA च्या ८०% रक्कम आगाऊ आणि २०% रक्कम निवडणूक पूर्ण झाल्यानंतर ३० दिवसांच्या आत
मानधन			
१	सी.ए.पी.एफ. चे राजपत्रित अधिकारी (कमांडंट [Commandant], तदर्थ कमांडंट [Ad hoc Commandant], उप कमांडंट [Dy. Commandant], सहायक कमांडंट [Assistant Commandant], वैद्यकीय अधिकारी [Medical Officer] व इतर समतुल्य श्रेणीचे अधिकारी)	(१) १५ दिवस किंवा त्यापेक्षा कमी — रु.२,५००/- (२) १५ दिवसापेक्षा अधिक — रु.१,२५०/- प्रती आठवडा या दरानुसार	(१) १५ दिवस किंवा त्यापेक्षा कमी — रु.४,०००/- (२) १५ दिवसापेक्षा अधिक — रु.२,०००/- प्रती आठवडा या दरानुसार
२	सी.ए.पी.एफ. चे दुय्यम अधिकारी (निरीक्षक [Inspector], उप-निरीक्षक [Sub-Inspector], सहायक उप-निरीक्षक [Asst. Sub-Inspector] व इतर समतुल्य श्रेणीचे अधिकारी)	(१) १५ दिवस किंवा त्यापेक्षा कमी — रु.२,०००/- (२) १५ दिवसापेक्षा अधिक — रु.१,०००/- प्रती आठवडा या दरानुसार	(१) १५ दिवस किंवा त्यापेक्षा कमी — रु.३,०००/- (२) १५ दिवसापेक्षा अधिक — रु.१,५००/- प्रती आठवडा या दरानुसार
३	सी.ए.पी.एफ. च्या इतर श्रेणी (हेड कॉन्स्टेबल [Head Constable], कॉन्स्टेबल [Constable] व समतुल्य श्रेणी)	(१) १५ दिवस किंवा त्यापेक्षा कमी — रु.१,५००/- (२) १५ दिवसापेक्षा अधिक — रु.७५०/- प्रती आठवडा या दरानुसार	(१) १५ दिवस किंवा त्यापेक्षा कमी — रु.२,५००/- (२) १५ दिवसापेक्षा अधिक — रु.१,२५०/- प्रती आठवडा या दरानुसार

अ.क्र.	अधिकारी व कर्मचारी यांचे पदनाम	विद्यमान दर	सुधारित दर
४	सहायक खर्च निरीक्षक / क्षेत्रिय अधिकारी / क्षेत्रिय पोलिस अधिकारी	पूर्णवेळ निवडणूक कामाकरिता रु.७,५००/- किंवा कर्तव्याच्या कालावधीच्या प्रमाणानुसार	पूर्णवेळ निवडणूक कामाकरिता रु.१०,०००/- किंवा कर्तव्याच्या कालावधीच्या प्रमाणानुसार

२. उपरोक्त तक्त्यात नमूद करण्यात आलेल्या सुधारित दरांव्यतिरिक्त संदर्भाधीन क्र.१ ते ४ येथील शासन निर्णयात नमूद करण्यात आलेल्या इतर बाबींमध्ये कोणताही बदल करण्यात येत नसून त्या पूर्वीप्रमाणेच राहतील. **“उपरोक्त सुधारित दर हे प्रस्तुत शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून लागू होतील.”**

३. उपरोक्त बाबींवर होणारा खर्च प्रकरणपरत्वे मागणी क्र.ए-०२, “२०१५-निवडणूका, १०५-संसदेच्या निवडणूका घेण्यासाठी लागणारा खर्च, (००)(०१) संसदेच्या निवडणूका घेण्यासाठी लागणारा खर्च, (२०१५००५९), १३-कार्यालयीन खर्च” किंवा “२०१५-निवडणूका, १०६-राज्य/संघराज्यक्षेत्र विधानमंडळ निवडणूका घेण्यासाठी लागणारा खर्च, (००)(०१) राज्य/संघराज्यक्षेत्र विधानमंडळ निवडणूका घेण्यासाठी लागणारा खर्च, (२०१५००६८), १३-कार्यालयीन खर्च” किंवा “२०१५-निवडणूका, १०४-लोकसभा व राज्य संघराज्य क्षेत्र विधानसभा यांच्या एकाच वेळेस घेतल्या जाणा-या निवडणूकांचा खर्च, (२०१५००४१), १३-कार्यालयीन खर्च” ह्यापैकी लागू असलेल्या लेखाशीर्षाखालील मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

४. निवडणूक कर्तव्यार्थ नियुक्त करण्यात येणारे अधिकारी/कर्मचारी यांना द्यावयाचे पारिश्रमिक / मानधन, अतिकालिक भत्ता / निवडणूक भत्ता इत्यादीबाबत निर्गमित करण्यात येणा-या जापनाची प्रत वित्त विभाग/व्यय-४ यांना चिन्हांकित करण्यात यावी.

५. सदरचा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.६२१/व्यय-४, दि.१७.१०.२०२५ अन्वये व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२८२/सेवा-६, दि.११.११.२०२५ अन्वये तसेच प्रधान सचिव व मुख्य निवडणूक अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५११२४१६५५३४०२०७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(योगेश गोसावी)

अवर सचिव व उप मुख्य निवडणूक अधिकारी,
महाराष्ट्र राज्य

प्रति,

१. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा व परिक्षा), महाराष्ट्र -१ मुंबई
२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा व परिक्षा), महाराष्ट्र-२ नागपूर
३. सर्व विभागीय आयुक्त
४. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका तथा जिल्हा निवडणूक अधिकारी, मुंबई शहर व मुंबई उपनगर
५. जिल्हाधिकारी व अतिरिक्त जिल्हा निवडणूक अधिकारी, मुंबई शहर व मुंबई उपनगर
६. सर्व जिल्हाधिकारी व जिल्हा निवडणूक अधिकारी (मुंबई शहर व मुंबई उपनगर वगळून)
७. सहायक आयुक्त/ उप आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय (निवडणूकीचे काम करणारे)
८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, वांद्रे (पूर्व), मुंबई
९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई / वांद्रे

१०. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
११. * सर्व विधानसभा मतदारसंघाचे निवडणूक निर्णय अधिकारी
१२. * सर्व विधानसभा मतदारसंघाचे सहायक निवडणूक निर्णय अधिकारी
१३. * सर्व जिल्ह्याचे उप जिल्हा निवडणूक अधिकारी
१४. वित्त विभाग सेवा-५/६ व व्यय-४, मंत्रालय, मुंबई
१५. कक्ष अधिकारी, सामान्य प्रशासन विभाग/ का.क्र.२६, मंत्रालय, मुंबई
१६. निवडनस्ती (कार्या.-३३/नि.-३)
(* जिल्हाधिकारी व जिल्हा निवडणूक अधिकारी यांचेमार्फत)